

Conciones, Siue Conceptvs Theologici Ac Praedicabiles, In Omnes Totivs Anni Dominicas

Opvs Novvm Figvris, Allegoriis, Similibvs Ex Sacris profanisq[ue]
Scriptoribus plenißimum, cum occurrentium fidei controuersiarum
tractatione.

Besse, Pierre de

Coloniae Agrippinae, 1620

Feria III. Post Domin[icam] II. Qvadragesimæ.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56314](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56314)

peccatori
damna-
tionem
suam re-
uelare.
Peccator
pœnitens
potest se
de nume-
ro electo-
rũ facere.

nationem suam reuelare potest: ane pecca-
tori sententiam mortis irruocabilem po-
test suggerere & manifestare? Non equidem
existimo. hac enim ratione fieret, vt animæ
in desperationis barathrũ præcipitarentur.
Hoc saltem constat, Domine, atque etiam
credo, quod licet mihi me damnandum re-
uelasses, humiliter responderem. Bene qui-
dem clementissime Domine, si in peccato
perseuerem, non vero, si facta pœnitentia me
ad te conuertero. Iustitiam tuam quidem
pertimesco, hoc tamen mihi de te confusus
arrogare audeam, ac dicere, quod, quamuis
nomen meum in libro reprobatorum & da-
mandorum consignasses; si in hac vita pœ-
nitentiam egero, te, (ignosce, si loquar au-
dacijs) nomen meum delere, atque in ele-
ctorum me numerum cogam ascribere.
Quid vero impedit, quo minus hoc liceat
dicere: Dauid mihi præiuit, ac viam mon-
strauit dicens: *Deleantur de libro uiuentium,*
Et cum iustis non scribantur. Deniq; benignis-
sime Domine, condidisti me quidem sine
me, at me sine me damnare non uales. Hoc
enim bonitati tuæ aduersatur, & libertati
meæ patrocinatur.

Est igitur sententia hæc comminatoria,
& interlocutoria, appelletur prout libitum
fuerit, non vero definitiua & certa. Nolite
itaque o animæ pauidæ & meticulosæ ad
hanc prædestinationem & reprobationem
consternari, nolite credere quidquid mini-
stri uobis & heretici insurrerent. Verum cre-
dite & quidem firmiter, nunquam uos da-
mandas, quod damnadas præiuderit Deus:
verum, quod ipse ab omni æternitate nun-
quam uos pœnitentiam de peccatis acturas,
& in iisdem morituras præiuderit: Ita ut di-
cere liceat, uestram uobis peruiaciam &
obdurationem, non uero Dei præscientiam,
damnationis causam futuram.

Quamobrem clementissime ac benignis-
sime Domine, qui hominem ad damnatio-
nem minime creasti, & non vis mortem
peccatoris: sed magis ut conuertatur & ui-
uat, quiq; cum quotidie ut pœniteat exspe-
ctas: Concede nobis, obsecro, tempus, gra-
tiam & animum, ut dignam pro peccatis
pœnitentiam agamus, & quamdiu uitæ fax

ardebit, bonis operibus incumbamus. Ante
omnia uero mane nobiscum, noli nos dere-
linquere, noli nos gratia tua destituere: ni-
hil enim nobis aut funestius, aut acerbius
accidere queat. Quod uero omnium est mi-
ferrimum, cum te iam amiserimus, pericu-
lum est, ne te quærentes unquam amplius
deinde inuenire possimus, & peccatis no-
stris moriamur. Auerte hoc igitur à nobis,
aufer calamitatem hanc ab animis, ac triste
hoc infortunium certicibus nostris immi-
nens procul repelle. At largire nobis gratiam,
tuorum nobis aperi donorum thesauros, ac
semper nobiscum permaneto: illa namque
vera est ratio, qua in librum electorum tuo-
rum, quo ad præsentem quidem iustitiam in
hac uita & quo ad gloriam in altera spectat,
referamur. Amen.

FERIA III. POST DOMIN.
II. QVADRAGESIMÆ.

Partitio.

- I. De fide & obedientia Ecclesia prestanda.
- II. De Cathedra.
- III. De Scribis.
- IV. De Pharisæis.

*Super Cathedram Moysi sederunt Scribae &
Pharisæi. Omnia quaecunque dixerint uo-
bis, seruate & facite. Matth. 23.*

FIGURA.

POTENS ille Persarum Monarcha Da-
rius super omnes regni provincias ac re-
giones eentum ac viginti satrapas, ueluti re-
gni custodes & Episcopos constituit: ac su-
per omnes hos Principes tres ex quorum
numero Daniel omnibus negotiis superin-
tendentes simulque decreuit, ut priores sa-
trapæ tribus illis rationem redderent, simul-
que obedientiam præstarent: atque illos uel-
uti maiestatis regni vicarios, omnes regni
subditi agnoscerent. Id uero, quod olim
Darius in suæ reip. statu, ad regni regimen
& gubernationem, præstitit, Deus regum
Qq 3 Rex.

Rex & dominantium Dominus, in causa religionis, in lege Mosaica, propter legitimam & rectam synagoge administrationem, semper obseruauit. Constituit enim Scribas & Phariseos veluti satrapas & duces populi; & summum Sacerdotem ac Pontificem: veluti vicarium suum generalem, in iis quæ ad rectam legis obseruationem, & cultum Dei verum ac legitimum pertinerent, præesse voluit. Itaque hodie populo persuadet, vt eorum voluntati in omnibus obtemperent, eorum monitis auscultet, & perfectam obedientiam præstent, *Omnia quæcunque dixerint vobis, seruate & facite.* Ecce præceptum. Cætera, vbi Virginem salutatione Angelica salutauerimus, dicam:

A V E M A R I A.

Apopht. Platonis.

LUC. 12.

Considerationes de S. Petro.

Princeps ille ingenij ac doctrinæ Plato, tum demum beatas res pub. fore dicebat, cum aut Philosophi eas regerent, aut qui regerent, philosopharentur. Quam beata igitur ac felix Christiana resp. Ecclesia, inquam, Christi, quæ à tot iam retro annis & sæculis, semper à S. Petris, Greg. Urbanis, Sixtis, Innocentiis, Clementibus aliisque summis Pontificibus, viris tum sapientia, tum prudentia rerum singulari, & tanta è cælo gratia dotatis vt nunquam in gubernatione ac regimine ne minimum errare potuerint, fuit gubernata. An non meministis, quod olim Petro adeoque in illo Successoribus eius à Christo dictum sit? *Ego pro te rogaui, vt non deficiat fides tua.* Nunquam illa dies illucescet Petre, quæ refractum & quassatum videbit, nunquam illa quæ te sub persecutionum pondere ac mole videbit fatiscentem. Eris, eris ille Atlas, qui humeris potentia tuæ non cæli machinam orbiumque cælestium pondus, sed omnium fidelium necessitates & negotia sustinebis. Eris rupes illa, illa petra innuincibilis, quæ in medijs vndis sita omnem ventorum, fluctuum, ac procellarum rabiem exhibebit: *Et porta inferni non proualebunt aduersus eam.* Eris denique vallum illud æreum ac columna ferrea, de qua Ierem. vallum, in quâ, quod aduersus omnes Tartari incurfus & impetus, aduersus omnes mundi insidias & op-

pugnationes infractum & inconcussum permanebit: *Dabo te, in columnam ferream, & in murum æreum super vniuersam terram.* Felicem igitur ac vere beatam temp. à tam eximiiis ducibus administratam. Quocirca mirandum non est, si tanto tempore imperterrita perseueraueris, ac modo perseueres, cum te tot inuicti Cæsares, tot infracti Hercules, tot insuperabiles Alexandri, tam sapienter, tantaque prudentia, tam longa annorum serie, gubernarint.

Referunt Atheniensem quendam Regi Theopompo olim dixisse: Mirum non esse, si Resp. Lacedæmoniorum tanto tempore floret, cum Principes & Reges eam tanta gubernent prudentia & sapientia. ac Regem deinde respondisse, Tum etiam, quod populus tam prompte Regum legibus obtemperet. Id ipsum de Ecclesiastica republ. dicere merito possim, mirum sc. non esse, si Christiana illa Monarchia tanto tempore vigeat, cum rectores eius & moderatores tam sapienter ac prudenter eam gubernent, & subditi eorum legibus tam libenter ac prompte pareant, & iussis auscultent.

Ipsa namque subditorum obedientia & parentia, regni & imperij, ipsius quoque Ecclesiæ, robor sunt ac nerui, ac balistæ fortissimæ quibus sese contra omnes insultus defendat: quippe *omne regnum in se diuisum desolabitur;* vnica enim seditio, vnicum dissidium, vnica pernicia & refractaria voluntas, temp. funditus euertunt ac demolitur.

Hinc nihil vnquam Deus aut efficacius aut diligentius nobis præcepit, Auditores, nos Deum quam vt Prælati, Pastores, Episcopis, Ecclesiæque suæ Doctoribus pareamus: *Qui Ecclesiam non audierit, sit tibi sicut Ethnicus & publicanus,* ait ipsa veritas. & in Euangelio Luca: *Qui vos audit, me audit.* quasi diceret: Magnificite, ô Pastores, commissum vobis negotium, magnitudinem eius & splendorem perpendite, cogitate vobiscum, quo in gradu honoris constituti sitis. Quicumque enim vos audit, & paret, paret & mihi: & contra, qui vos spernit, me spernit. Paulus quoque; Apostolus eodem eos inuitat, dicens: *Obedite præpositis vestris: qui enim potestati resistit, Dei ordinationi resistit.* Ecce quoque nouum

uum in Euangelio hodierno præceptum : *Super cathedram Moysis sederunt Scribæ & Phariſæi. Omnia quæcunque dixerint vobis ſeruate & facite.* Cum igitur ipſe iam cathedram conſcenderim, primo vobis de cathedra hac verba faciam, ac deinde de ijs qui ſuper hanc ſederunt.

II. Quod ad cathedram igitur ſpectat, per cathedram Moysis, Petri cathedram: id eſt, ſummi imperij ac poteſtatis locum, ac doctrinæ certiffimæ, quæque falli non poteſt, auctoritatem, intelligimus. Ita porro id explicat magnus ille Ierofolymorum antiſtes Cyrillus: *Non hic, inquit, ligneam cathedram, ſed doctrina ſignificat poteſtatem.* Illa ſcilicet eſt cathedra quæ duabus clauibus clauditur & aperitur. *Tibi dabo clauis regni cælorum. vna earum auctoritas eſt, & quæ ad præſules populi curam habentes ſpectat. altera vero doctrina, quæ ad doctores pertinet, qui poteſtatem legitimam ad ſcripturæ arcana reuelanda & explicanda acceperunt.*

Hæc eſt cathedra ſalutis, cathedra veritatis; cathedra benedictionis, extra quam & ſine qua nihil præter mædacia, errores, præſtigias, & impoſturas reperitur. Ita namque Cyprianus Cornelio ſcribit: *Qui cathedram Petri, ſupra quam fundata eſt Eccleſia, deſerit, in Eccleſia ſe eſſe non conſidat.* Eodem quoque modo Hieronymus epistoſa ad Damafum Papam: *Beatiſſimæ tuæ, id eſt, cathedra Petri, communionem conſocior, ſuper illam petram adſiccatam Eccleſiam ſcio.* O dignam tanto viro ſententiam! *ô verba niueo ſignanda lapidibus egregiam, regiam; ac Pontificiam cathedram! cathedram non Anthiochiæ, non Ierofolymis, non Alexandria, non Conſtantinopoli, ſed in medio Romanæ ciuitatis, in qua ad finem vſque mundi permanſura eſt, collocatam! Hoc eſt, quod doctiffimus ille Britannus Nicolaus Sanderus doctiffime ac diuine docuit: *Sicut, inquit, ſacerdotium legale per Leuitas inchoatum, & Deo volente, in templo Salomonis inſtitutum, ad primum vſque Chriſti aduentum ſemper durauit: ſic in nouo Teſtamento Pontificatus à Petro inceptus, & Dei voluntate Roma inſtitutus ad ſeculum vſque Chriſti aduentum perſeuerabit.* Quid dici his aut elegantius, aut doctius*

poteſt: an non argumentum hoc validum & plane efficax.

Hæc eſt denique illa cathedra, thronus ille regius, in quo poſt Apoſtolorum Principem Petrum ad noſtra tempora, quibus Clemens VIII. Eccleſiæ clauum moderatur, ducenti quadraginta Pontifices ſederunt, & præſederunt. Cathedra, inquam, triginta trium Pontificum, qui eam initio naſcentis Eccleſiæ tenuerunt, pretioſo purpurata ſanguine. Lucas Euangelifta, vt ſplendorem & magnificentiam generationis Ieſu Chriſti declararet à Iofepho, velut à montis pede ducens exordium per cõtinuam ſucceſſionem aſcendens, per Reges, Prophetas, Patriarchas progrediens, in Abraham eam inchoatã demonſtrat. Non aliter Sacra Romana Eccleſia, vt antiquitatem & maietatem cathedræ ſuæ ac throni oſtenderet, à Clemente VIII. (quem dominus conſeruet & viuificet, & inter beatas illas Vrbanorum, Sixtorum, Benedictorum, Piorum, Gregoriorum, & Alexandrorum animas faciat aliquando commorari) ducto initio, ad ſanctum vſque Petrum, continua ferie, & ſucceſſione imperturbata, & inde ad Ieſum Chriſtum, primam ſuam originem lapidemque fundamentalem, in quo ædificium hoc ædificatum eſt pertingit.

Propheta regius dignitatem ſedis huius, & cathedræ præſagiens, tres alias ei cathedras peſte & abominatione infames oppoſuit, atque ab iſdem Pſalmorum ſuorum exordium ducit: *Beatus vir qui non abiit in conſilio impiorum, & in via peccatorum non ſtetit, & in cathedra peſtilentia non ſedit.* Prima peſtilentiæ cathedra, eſt Mahometi, in Alcorano fundata: altera perfidorum Iudæorum, in Thalmudicis libris ædificata: tertia infelicis ac peſtilentis Caluini; cathedra inquam peſtilentiæ, cathedra falſitatis, cathedræ erroris & blaſphemix. At in cathedræ Romana ſunt miracula, de ea, & in ea prophetæ veteres vaticinati ſunt; in ea dona linguarum intelliguntur, in ea exorcismi pollent ac poteſtatem habent, Cathedra, è qua fulgura excommunicationum, cenſurarum, tonitruum, peccatorum remiſſio; contra-

340. Pontifices poſt S. Petrum. 33. martyrio affecti.

Pſal. 1.

Romanæ cathedræ priuilegia

controuersiarum decisio, hæreticorumque dogmatum declaratio proficiuntur. Cathedra, quæ totum mundum iudicat, quæ tamen ipsa à nemine iudicari potest, vt Imper. Constant. olim dixit.

Sola veritas in Ecclesia est. Paucis vt dicam, hic est cathedra veritatis: nam veluti Phœnix, cui similem reperire non est, non per omnes aeris regiones volitat, sed in solis Arabiæ petris reperitur; Ita quoque veritas, quæ instar Phœnicis vnica est, nusquam nisi in Ecclesia, nisi in petra Ecclesiæ comparet; hinc eam Paulus Colum-

1. Tim. 2. *nam veritatis*, quasi petram, in qua vnica illa auis veritatis nidificat, appellauit. Margarita illa Euangelica, si forte meministis, non nisi in domo potuit reperiri, quo edocemur, adamantem illum veritatis non alibi, quam in domo Iesu Christi, in hac scilicet cathedra, posse reperiri. Noli eam amplius Democrite in puteo submersam quærere; non enim nisi in hac cathedra reperitur: cathedra inquam non lignea, sed marmorea, sed petrosa, *Et supra hanc petram aedificabo Ecclesiam meam, & porta inferi, fulgura, venti, turbines, & procellæ non præualent aduersus eam.* Cathedra bene fundata, cuius fundamentum Christus est, cuius columnæ, bases, & sustentacula Apostoli.

3. Reg. 10. An non audire vos aliquãdo meministis, Thronum illũ Salomonis, duodecim leuinculis suffultũ fuisse? *Fecit etiam Salomon thronum de ebore grandem, & vestiuit eum auro fuluo nimis, & duodecim leuinculi stantes super sex gradus hinc atque inde, non est factum tale opus in vniuersis regnis.* Videbitis hic rem plane similem: videbitis hic thronum pontificalem; duodecim Apostolorum fide subnixum, fundamenta eius in montibus sanctis. Per sanctos hosce montes Propheta Apostolos intelligit, super quos Ecclesia velut super Caucaſum vel Athon fundata est.

Psal. 88. Hæc illa est fides, hæretice, quam tam nefarie, tam iniure, tanta calumnia, tantaque iniuria, blasphemio ore cathedram pestilentiæ, cathedram Babylonicam, cathedram idololatriæ, denique cathedram Antichristi aude nominare. Scisne miser & infelix, quis sit Antichristus ille futurus? noſtine quid sacra Scriptura dicat? *Homo pec-*

v. Theſſ. 2.

cati, filius perditionis, qui extolletur supra omne quod dicitur Deus. Anne vnquam audiisti summum Pontificem, summum illud Ecclesiæ caput, Papam Romanum, (eo eum appelles nomine, quo lubuerit, modo fidelium omnium caput esse dicatur) eum inquam, qui Ecclesiæ præſidet, quique in hac cathedra sedet, eo vnquam impudentiæ processisse, vt sese vel Deum, vel Christum vel Angelum nominarit: Nequaquam Auditores, eo enim amentariæ nondum venit, nondum tanta eius fuit ambitio. Verum enim vero ea semper Christi Vicariorum fuit humilitas, vt etiam vilissimis & abiectissimis sese nominibus voluerint appellari, omnium sese pedibus subiiciendo, ac seruos seruorum Dei & nudos Christi vicarios sibi titulos, maiores sibi dignitates arrogaturus est.

Verum hæc est illa sedes & cathedra, quæ Antichristum, & omnes eius socios & alleclas oppugnat & pessundat: hæc est illa, quæ vitia omnia, & hæreses imprimis, castigat & arguit. Illa, illa cathedra est, quæ sub Siluestro Pontifice in Concil. Niceno Ariannam hæresim, Iesum solum esse hominem, non vero simul Deum, asserentem, condemnauit. Hæc illa est, quæ sub Damaso, in Concilio Constantinopolitano Macedonium & Eunomium, in Spiritum sanctum blasphemos & iniquos proſtigauit. Hæc illa est, quæ sub Cælestino in concilio Ephesino Nestorij impietate, duas in Christo Personas asserentem, confutauit. Hæc est deinde illa sedes, quæ sub Leone primo in concilio Chalcedonenſi, Eutychetem, vnicam in Christo naturam promulgantem, redarguit & confregit. Hæc est etiam cathedra illa, vt Euangelij nostri verbis credamus, supra quam Scribæ & Pharisei federunt. *Super cathedram Moysis sederunt Scribæ & Pharisei.*

Porro Scribæ, qui super hanc cathedram sedet, ipsi sunt Doctores, quos Deus in Ecclesia sua esse voluit. *Alios autẽ dedit doctores, ait Paulus: & his obediendum est, horum doctrina sequenda, atque omnia quæcunque docuerint præstanda: Omnia quæcunque dixerint*

Cathedra

Petri Ap-

trichristi

oppug-

nat, &

castigat

hæreses

expugnat

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

Anno 1170

rint vobis, servate & facite. Hi enim sunt nuntii, & legati cœlitus missi quibus in omnibus credendum est: sunt pædagogus & magistri populi Dei: nam *Labia sacerdotis custodiunt scientiam & legem requirunt ex ore eius.*

Malach. 2. Sunt tubæ & præcones verbi Dei: sunt voces clamantium in deserto. Ieiunate, Eleemofynis peccata vestra redimite, & facite fructus dignos pœnitentię: hi sunt Iona: qui in civitatibus & urbibus magna voce inelamant,

Concionatores. *Adhuc quadraginta dies & Luetia subvertetur.* Hoc triste tibi nuntium afferre possum

Ier. 5. Luetia: nunquam enim tanta fuit Niniues, Assyriz Metropolis, sex mille passuum latitudine sua complectentis, dissolutio & luxus, quantus tuus modo est: quæ scilicet Sodomam & Gomorrham flagitijs, & abominacionibus longe antecelset: *Omnia quaecumque dixerint vobis servate & facite.* Parisienses, Auditores Catholici, facite quidquid Concionatores faciendum præceperunt, auscultate voci Evangelicæ, obedite veri Evangelij præconibus. Hi namque sunt illi Nathanes, qui Regibus & Principibus iram Dei denuntiant, eorumque vitam nefariam corripiunt: hi sunt Iocles, Jeremiæ, Isaia, Ezechielis, quorum vocibus quotidie suggestus contrepant; quorum interminationibus & adhortationibus cathedræ pedestrepunt. *Convertimini ad me in toto corde vestro.* Relinquitte fucum, exiite hypocritam: *Frange e, urient panem tuum:* date eleemofynas indigentibus, subleuate inopiam pauperum.

Ier. 2. *Isai. 58.*

Verè igitur vos, ô prædicatores, tubas Evangelicas appellabo; de quibus dicitur, *quasi tubæ alta vocem tuam,* tubas inquam, quæ muros Ierichuntinos ad terram deiiciunt, hoc est quæ obduratos & pernicaces animos concutunt, & tremore percellunt. Intonate igitur, exaltate vocem, date sonitum, vt omnes ad vocem vestram aures & mentem arrigant. Ecquæ vero vos patris miracula? Lazaros ad vitam reuocatis, peccatores inquam, in peccatis mortuos, è sepulchris malarum consuetudinum exire cogitis. & ad Danielis Prophetæ exemplum, diuinitatis, somnia & conceptus, volupta-

tes quoque cœlestis illius Nabuchodonosor exponitis, atq; idola peccati & hareseos in mundi huius Babylone, penitus comminutis & demolimini. Vos hoc in mundo facitis, *Gen. 47.* quod olim in Egypto fecit Ioseph: explicatis enim somnia, id est, desideria & voluntates æterni illius Pharaonis. Adhæc similes vos Angelis esse dixero, nam quemadmodum illi quidquid in terris agitur, in cœlum celeriter deferunt; ita vos, quidquid supra cœlestes orbis procul ab hominum conspectu geritur, hominibus in hoc mundo denuntiat. Docet hoc me Propheta Malachias, qui hoc vos nomine condecorat. *Quia Angelus Domini exercituum est,* O nomen & dignitatem vere diuinam.

Recordor, tercio in passione Domini gallum cantasse, tertio quoque periurum Petrum exiuisse foras, & lacrymas pœnitentię effudisse. Cum penitus gallum hunc considero, verum Evangelij præconum exemplum, & figuram in eo videre videor. Excitat namque dormientes gallus, & stertentes cogit surgere: ita quoque concinatores peccatores graui lethargo ac veterino sopitos excitant, eque vitijs, in quibus alium dormiunt, cogunt surgere, atque ad laborem pœnitentię adhortantur. Ad galli cantum Petrus peccato liberatur, & in lacrymas penitus resolutur. Concionatores quoque ad galli similitudinem singulis diebus mane in hac cathedra cantant, peccata vobis in memoriam reducunt, atq; ad vocem eorum, ad eorum exhortationem omnes, modo sapiat, cum S. Petro peccata deserunt, & pœnitentia salutari eadem emaculant. O igitur gallos admirabiles!

Videò in Numerorum libro venientes è terra promissionis exploratores, qui populo Israel in deserto commoranti terræ fertilitatem denuntiantes, specimen simul vberitatis attulerunt, vt hac ratione eum ad terræ huius incolatum armis parandum incitarent: *Reuersi exploratores terra post quadraginta dies omni regione circuita, venerunt ad Moysen & Aaron, & ad omnem carum filiorum Israel. Locutique eis omni multitudini ostenderunt fructus terra.* Cum exploratores hos diligenter inspicio, concionatores mihi

repre-

Tom. 1. Bessai Quadrage.

III. riba Do- res & fia de- tant. bes. 4

Dan. 2.

III. riba Do- res & fia de- tant. bes. 4

Dan. 2.

III. riba Do- res & fia de- tant. bes. 4

Dan. 2.

III. riba Do- res & fia de- tant. bes. 4

Dan. 2.

III. riba Do- res & fia de- tant. bes. 4

Dan. 2.

III. riba Do- res & fia de- tant. bes. 4

Dan. 2.

III. riba Do- res & fia de- tant. bes. 4

Dan. 2.

III. riba Do- res & fia de- tant. bes. 4

Dan. 2.

III. riba Do- res & fia de- tant. bes. 4

repraesento, qui minus explorantes & dispicientes, quidquid in terra illa felicitatis aeternae ac beatitudinis agitur, vobis in mundi huius deserto commorantibus declarant, ac speciem gloriae felicitatisque superne ostendentes, auditores excitant, vt tam eximium & praclarum regnum violenter obtineant, & vita cum virtute transacta sibi in id aditum parent.

Concionatores, qui dicunt & non faciunt. Dan. 2.

Verum infelices & miseri sunt illi praecones, quorum opera verbis nequaquam respondent, qui multa dicunt, ac nihil omnino praestant! vos hodiernum hocce Evangelium coarguit: quippe qui statuum illam Nabuchodonosoris optime exprimitis. Caput enim vestrum aureum est, lingua aurum eloquitur, ac pedes vobis sunt lutei, opera vestra terram sapiunt, ac penitus in vitium inclinant. Similes vos nuntius adulterinis esse dicam: sermones n. vestri egregii sunt, lectu iucundi, & auribus grati: ac opera adulterina, & vitium in sese continent. Vex est Iacob, ac manus sunt Esau. Loquimini vt Iacob, vt Dii quidam caelo delapsi, vocemque vestram, vt Dei alicuius omnes reuerentur & colunt; sed viuitis, vt Esau barbari & profani, vitaque vestra sceleribus inquinata est.

Gen. 27.

An non vobis portentum ac monstrum is esse videretur, cui lingua brachio multo longior foret? Credite huic monstrum esse illum concionatorem perfissimem, qui dicit & non facit: ei quippe qui plura dicit quam praestet, lingua brachio multo est longior. Promittunt quidem Euangelij praecombus duplicem sacrae literae coronam; & cheu! vos duplici supplicio vos dignos redditis: tum quod ea quae dicitis, non praestetis, tum vero quod vestra vobis eloquentia superbiae fegetem; & vanae gloriae materiam submitret.

IV. Per Phariseos praefules designantur.

Sunt praeter Scribas hos, Doctores, inquam, Ecclesiae & concionatores, & alii qui super cathedram Moysi sedent, scilicet Pharisei. Porro per Phariseos hos, Praefules & Antistites designantur, quibus Deus Ecclesiam suam administrandam & regendam tradidit. Hi nempe sunt fideles illi & prudentes serui, quos constituit Dominus super fa-

miliam suam; hi sunt carli ianitores, quibus dictum est: *Tibi dabo ciues regni caelorum, & in te omnibus successoribus tuis*

Quanto eos igitur honore quantaque reuerentia a subditis affici oportet! Hi sunt scilicet illi Cherubim, qui gladio excommunicationis & auctoritatis profanos ab Ecclesiae introitu, non secus ac cherubim ille a paradisi, arcant. quanto eos igitur a vobis cultu & timore coli par est, peccatores S. Pater Franciscus tanto Sacerdotes omnes honore prosequeretur, vt dicere foleret, se, si forte eodem tempore sacerdos & Angelus occurrerent, prius sacerdoti manus excolaturam, ac deinde debitum Angelo honore exhibiturum. Si tantum vir sanctissime sacerdotibus honorem exhibuisset, quid Episcopus, & Ecclesiae Praelatis facturum te arbitramur? an non prius iis quam Seraphinis honorem exhibuisset?

Dignitas Praelatorum Ecclesiarum

S. Franciscus sacerdos in summo honore habetur

Quanta vero vestra dignitas est, O Pastores, Episcopi & Ecclesiae Praelati, si modo intelligeretis; omnes profecto scripturae veteres, omnis antiquorum Patrum chorus, totus denique mundus, quos vobis titulos donet, ignorat. Mille vobis nomina, mille cognomina, sexcentos honorum titulos ad dignitatem vestram insinuandam adiuuenerunt, S. Mattheus vos lucem mundi, S. Matt. Lucas Ialem terram. S. Hieronymus genera- Luc. 8. les Apostolorum vicarios, astra & stellas Gregorius, Ecclesiae faces, ac lampades Basiliius M. r. appellat. O titulos vere diuinos & plane Gregorius admirandos! Quin & Regius vates mundi regis principes: *Constituens eos Principes super omnem Basiliius terram.* Malachias Propheta, Angelos; Constantinus Imperator Deos, *Non est nostrum Psal. 4. iudicare Deos:* quod David quoque in Psal. Psal. 134. mis praedixerat, *Ego dixi, Dii estis, & filii excelsi omnes.*

Vere itaque vos veluti minorum gentium Figure deos, ac semideos appellabo. Vos enim peccata remittitis, vos clauditis abyssos, diabolos fugatis, mortuos resuscitati, miracula editis: Quid igitur ad perfectum Dei cognomen vos is deest, quam ipsa mundi creatio? Quam vero sublimes ac felices estis vos nempe satrapae, illi, qui sub Pharaone omnem mundi Aegyptum gubernatis. Vos

Figura quibus Ecclesiae praefules designantur

Gm. 41. ris. Vos estis illi domus custodes & œconomi, quibus in palatio Salomonis omnia commissa sunt. Vos estis limpidi illi fontes Helin, qui salubres & dulces doctrinæ aquas effunditis, quibus stricte animas reficitis, terram irrigatis, solitudinem & deserta, quæ prius præ virtutum inopia exarescebant, sæcunda redditis. Vos estis illi tribuum Principes, quibus præcepta & monita salutaria populo denunciare incumbit, quibusque regimen ac gubernaculum commissum est. Vos estis portæ illæ templi, quas describit, Ezechiel; per vos enim infinita hominum multitudo ad Ecclesiam tum militantem, tum triumphantem debet ingredi. Vos denique estis Pharisei illi, super Cathedram Romanam sedentes, idque tanta auctoritate & maiestate, ut omnia quæ dixeritis credenda, & quæ iusseritis, præstanda sint.

Verum quanta dignitatis & auctoritatis vestræ maiestas est, & amplitudo, tantum quoque in eis periculum situm est: quippe qui magno vos discrimini exponitis, si non excubetis, & diligenter in omnem partem vigiletis. Quemadmodum enim Eleazarus Iudæus, cum Elephantis molem corpore sustinere vellet suo, sub pondere oppressus est: ita quoque, tantum vobis aliquando onus & molem imponitis, ut vobis sub pondere fatiscantibus, anima iuxta & corpus in extremum discrimen adducantur.

Quemadmodum enim cum cœlum terra minatur, fulmina ei aculatur, & iisdem summæ montium iuga percutit: ad eundem planctum Deus, cum populi peccatis ad iracundiam excitatur, Præsules & ipsos Ecclesiæ vertices ferit, in eosque iræ suæ fulmina, veluti in montes locaque eminentiora, ei aculatur. Sit vobis hic in exemplum Heli, qui cum summum Pontificatus esset apicem consecutus, & non ex ratione & æquo dignitatem suam administraret, gravi morte multatus fuit.

Egrecium Refert summus ille morum magister Plutarchus Periclem reipubl. Atheniensis Principem, cum eiusdem ei reipub. gubernacula commissa essent quoties vestem dignitatis suæ insigne, ad senatum iturus indueret, dicere solitum: *Attende tibi Pericles, Græci sunt,*

quos regis liberi sunt, ciues Athenienses sunt: id est, seditiosi & tumultus avidi; non tamen barbari, sed libertatis cupidi; Athenienses sunt omnium scilicet mortalium ingratiissimi, qui Socratem, Phocionem, Aristidem, aliosque infinitos meritis & honore summos, turpiter, aut in exilium pepulerunt, aut morte ignominiosissima, magna sua infamia probroque affecerunt. Id vobis dictum puteris & Præsules, ut quando nimirum vestes Pontificias & Episcopales induitis, cum mitras capiti templum adituri imponitis, oneris vestri partem consideretis. Perpendite vobiscum discrimina quæ vobis subeunda sunt, ac cum magno illo Pericle dicitur: Attende tibi o Episcopo: anima sunt quas regis, Christiana sunt, pretioso Salvatoris sanguine redempta sunt. Aperi oculos Episcopo, ac tecum dignitatis tuæ onus perpende: considera, tibi animas esse regendas, animas inquam tam pretiosas, thesaurum ad eo seruari difficilem, rem, cui tam multi infidientur. Christianæ sunt, non barbaræ, aut pagana, ac pretioso Christi redemptæ sanguine; tantis doloribus, difficultatibus, molestiis acquisitæ, ut mortem, sanguinem, & passionem filii Dei vniueris iis necesse fuerit impendi.

Itaque vobis ipsis attendite, & in omnem partem circumspicite, ne quid grex vester detrimenti capiat: ideo namque Episcopi, id est, inspectores, estis nominati. Exhibete vos Argos vndique oculos, imitemini illa quatuor Ezechielis animalia, quæ plena erant oculis intus ac foris. Circuite gregem, diœcesim vestram obambulate vigilando, excubando, adhortando, muneri vestro satisfacite, ac deinde aulis Regum ac Principum exite.

Prò dolor! quam vitis coloribus Euan- gelij nostri Epilogus Præsules hos describit, corrupte- & quam bene tempora nostra id edocent? la- tanta quippe in Prælati superbia, ambitio, tantaque vanitas est. dicunt enim, *non faciunt.* Ieiunia indicunt, & quotidie splendide epulantur, adeoque regifice, opipare ac laute, ut nulli hodie laudentur Apicii, nisi qui ex Episcopio prodierint. S. Pontifex Gregorius vitia sæculi sui, & corrupte-

lam fugillans, dicebat non esse proprium Episcopo, sed aulae regiae, exotica piscium & altitium nomina nolle. Euangelium plura addit, & ait: *Volunt vocari Rabbi*, salutationibus vulgi inuigilant, ac captant susurros plebeculae, honorari & salutari gestiunt. Neque enim iam amplius *Dominus Episcopus*, sed *Dominus meus*, inualuit.

O vanitas vanitatum, o tempora infelicia, o calamitatem & infortunium inauditum! ac tuum, praesertim, o Gallia, quae plena es huiusmodi Episcopis, quin & pueris, ut sic dicam Episcopantibus. Vere igitur lacrymans ac suspirans de te Propheta illud dixerit: *Pro patribus tuis nati sunt tibi filii*. Loco Martinorum, Hilarionum, Martialium, Dionysiorum, Remigiorum, qui dicebant & faciebant, iam pueros consecuta es, qui nec dicunt, nec faciunt: nec enim concionari, aut bene operari norunt.

Quamobrem, Deus aeternae, pastorum omnium Pastor, Episcoporum omnium Deus, & summum Ecclesiae caput, fideles Ecclesiae tuae ac probatos pastores procura, praeciores ei Doctores elargire, concionatores & operarios strenuos in eam mitte, concionatores, inquam, qui vitia & flagitia coarguant; Doctores, qui haereses & prauarum opinionum pullulantes propagines eradicent; Praesules & Antistites, qui commisso sibi gregi eum laude sciant praesse. Quin etiam Domine, concede, ne pastores illi, quos super Ecclesiam tuam constitues, Pharisaeis hisce similes reperiantur, qui dicunt, & non faciunt; verum ut incipiant & facere, & docere, ut doctrina doceant, & operibus alios edificent. Porro, quando ingens felicitas illa affulserit, ut tales in cathedra Petri confideant, facientes scilicet & docentes; nos, quod nostrum erit, Omnia quaecunque dixerint, seruabimus & faciemus. In quo summa Euangelij nostri perfectio, & aeterna salutis exordium positum est: ad quam nos sanctissima Trinitatis membra, Pater, & Filius, ac Spiritus Sanctus perducere dignentur.

AMEN.

† † †

FERIA IV. POST DOMIN.
II. QUADRAGESIMAE.

Partitio.

- I. De ambitione perniciofa.
II. De tempore & genere petitionis.
III. De animo talis petitionis.
IV. De responfo Christi negatiuo.

Tunc accessit ad eum mater filiorum Zebedaei, cum filiis suis, adorans & petens aliquid ab eo. Matth. 20.

FIGURA.

BETHSABEE illa Davidis vxor, superba, Regiam quam quae maxime, & honoris sitientissima, coniugem suum ac Regem lecto defixum, ac sub graui aegritudine fatiscentem, extremosque trahentem spiritus, contemplata, genibus in terram prostratis, coram illo supplex proccidit, cum lacrymis & magna animi demissione supplicans, hanc ut ei viuens gratiam concedat, ut filius eius Salomon a morte patris in regnum & sceptrum paternum possit succedere. Hoc in nostro mihi Euangelio videor ad oculum expressum cernere, aut aliqua saltem ratione adumbratum. Contemplor enim hic non vxorem Davidis, sed Zebedaei: quae inani typo superbiae, & ambitione inflata, ut filios ad honorem sublimatos videret, cernens Christum ad mortem sese praeparantem, ac non nisi de morte verba facientem, eum accedit, ac genibus in terram prostratis eum adorans, suppliciter ab eo oratione postulat, ut filios suos commendatos habeat, & iam ad coronam euectus, vnum a dextris, alterum a sinistris collocet. Hoc ambitionis exemplar in matre hac expressum, hodierna vobis die ob oculos proponere, & spectandum praebere decreui: si Paraclerus nobis Spiritus sua gratia, & Deipara Virgo suis ad Deum precibus adesse dignentur. Recitemus itaque.

Ave MARIA.

Timon Philosophus, cum de vitiis & praedictis animi affectibus ageret, dicere solebat,